

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Prawo rzymskie
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Roman Law
Kierunek studiów	prawo kanoniczne
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	prawo kanoniczne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Izabela Leraczyk
---	---------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	45	I i II	12
konwersatorium			
ćwiczenia	30	I i II	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

zapoznanie studentów:

- ze znaczeniem rzymskiego prawa prywatnego, relacji rzymskiego prawa prywatnego do norm stosowanych w starożytnym Rzymie, relacji prawa rzymskiego do innych historycznych systemów prawnych;
- z podstawowymi pojęciami z zakresu rzymskiego prawa prywatnego oraz ich ewolucji w czasie istnienia państwa rzymskiego.
- z oddziaływaniem prawa rzymskiego na kształtowanie się prawa kanonicznego;
- ze sposobami wykładni prawa stosowanymi przez rzymskich jurystów, wskazanie reguł stosowanych przy interpretacji prawa, co bezpośrednio łączy się z zapoznaniem studentów z zasadami prawa wypracowanymi przez rzymskich jurystów w formie paremii i sentencji łacińskich, stosowanych we współczesnym prawie kanonicznym

wyrobienie u studentów umiejętności w zakresie:

- posługiwania się podstawowymi pojęciami z zakresu rzymskiego prawa prywatnego; poznania i zrozumienia roli prawa w starożytności; zrozumienia i docenienia roli instytucji prawnych

powstałych w rzymskim prawie prywatnym, sposobów ich realizacji i ochrony; umiejętność powiązania zjawisk prawnych ze zjawiskami społecznymi i gospodarczymi. - korzystania z różnych źródeł prawa i innych dokumentów w celu analizy i interpretacji zjawisk i procesów społecznych i gospodarczych, w tym interpretacji przepisów prawnych i innych dokumentów; wyrobienie umiejętności samodzielnego rozwiązywania prostych problemów prawnych; zdobywania informacji dotyczących różnych wydarzeń i weryfikowania ich, korzystając z różnych źródeł przekazu; wyrobienie umiejętności ustalania prawa właściwie obowiązującego dla konkretnych kazusów z zakresu rzymskiego prawa prywatnego.
student udoskonalił umiejętności posługiwania się terminologią prywatnoprawną pochodzącą z prawa rzymskiego, potrafi wykorzystywać poznaną terminologię w dalszym kształceniu;
student nauczył się rzetelnie i umiejętnie rozwiązywać problematyczne kwestie, odpowiednio ocenia stopień swojej wiedzy i potrafi odpowiedzialnie określić zakres swojej pracy

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	ma rozszerzoną wiedzę o charakterze prawa rzymskiego, jego historycznych uwarunkowaniach, miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk, szczególnie do historii prawa kanonicznego	K2A_W02
W_02	zna w stopniu pogłębionym uprawnienia majątkowe Kościoła, kościelne podmioty prawne, legalne sposoby pozyskiwania dóbr i ich alienacji, wynikające z ewolucji instytucji prawa rzymskiego	K2A_W15
W_03	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych obowiązujących zarówno w nauce prawa rzymskiego	K2A_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	potrafi sprawnie porozumiewać się za pomocą zwrotów prawniczych powstałych na gruncie prawa rzymskiego, bezpośrednio i z wykorzystaniem współczesnych technik komunikacyjnych ze specjalistami z zakresu prawa, jak też z odbiorcami spoza grona specjalistów	K2A_U04
U_02	posiada pogłębioną umiejętność prezentowania własnych rozwiązań problemów prawnych z zakresu prawa rzymskiego, wątpliwości i sugestii, umie je poprzeć rozbudowaną argumentacją, przytaczając poglądy różnych autorów, stosując właściwe nauce zasady etyczne	K2A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy dot. prawa rzymskiego i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	K2A_K01
K_02	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, odznacza się wytrwałością w podejmowaniu profesjonalnych działań indywidualnych i zespołowych w zakresie prawa rzymskiego	K2A_K02
K_03	jest wrażliwy na problemy społeczne, bezprawne zachowania, angażuje się w ich rozwiązywanie sam i komunikując się ze specjalistami, jak również z osobami, które nie są specjalistami	K2A_K05

	w dziedzinie prawa, aktywnie uczestniczy zespołach o charakterze interdyscyplinarnym, poszerzając zakres swoich kompetencji	
K_04	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa Kościoła we wszystkich jego wymiarach, dostrzega i rozumie rolę prawa rzymskiego w historii i dziedzictwa Kościoła	K2A_K08

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Pojęcie prawa rzymskiego. Pojęcie i podział prawa w tekstach źródłowych. Systematyka rzymskiego prawa prywatnego. Źródła prawa rzymskiego. Rozwój i organizacja procesu rzymskiego. Właściwość sądowa. Strony procesowe i zastępcy procesowi. Postępowanie w fazie procesowej in iure i apud iudicem. Środki ochrony pozaprocesowej. Zdolność prawna. Status. Capitis deminutio. Status libertatis. Sytuacja prawna niewolników i osób wolnych. Zdolność do czynności prawnych. Rodzaje ograniczeń zdolności do czynności prawnych. Wady oświadczenia woli. Pojęcie rzymskiej rodziny. Agnacja, kognacja. Prawo małżeńskie. Pojęcie i zakres patria potestas. Opieka i kuratela. Pojęcie i podział rzeczy. Possessio. Elementy i rodzaje posiadania. Pojęcie i rodzaje własności w prawie rzymskim. Pierwotne i pochodne sposoby nabycia własności. Środki ochrony petytoryjnej. Iura in re aliena. Pojęcie i podział zobowiązań. Źródła powstania zobowiązań w prawie rzymskim. Podstawy odpowiedzialności za niewykonanie zobowiązania. Szkoda i wina. Obligationes ex contractu, quasi ex contractu. Obligationes ex delicto, quasi ex delicto. Umocnienie i umorzenie zobowiązań. Pojęcie i podstawy dziedziczenia. Testament - pojęcie, rodzaje i treść. Dziedziczenie ab intestato. Skutki nabycia spadku. Zapisy.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny Wykład problemowy Studium przypadku Praca z tekstem	Kolokwium Egzamin	Uzupełnione i ocenione kolokwium Uzupełniony i oceniony egzamin
W_02	Wykład konwencjonalny Wykład problemowy Studium przypadku Praca z tekstem	Kolokwium Egzamin	Uzupełnione i ocenione kolokwium Uzupełniony i oceniony egzamin
W_03	Wykład konwencjonalny Wykład problemowy Studium przypadku	Kolokwium Egzamin	Uzupełnione i ocenione kolokwium Uzupełniony i oceniony egzamin
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu Dyskusja Burza mózgów Praca w grupach	Obserwacja	Karta obserwacji
U_02	Dyskusja Praca w grupach	Obserwacja	Karta obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Rozmowa sokratyczna	Obserwacja	Karta obserwacji

	Dyskusja		
K_02	Rozmowa sokratyczna Dyskusja	Obserwacja	Karta obserwacji
K_03	Rozmowa sokratyczna Dyskusja	Obserwacja	Karta obserwacji
K_04	Rozmowa sokratyczna Dyskusja	Obserwacja	Karta obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Ocena z wykładu – 100% egzamin

Odpowiedź na trzy pytania opisowe (z listy tez egzaminacyjnych), warunkiem uzyskania oceny 3.0 jest udzielenie 50% prawidłowych odpowiedzi, ocena numeryczna w skali ocen od 2 do 5

Ocena z ćwiczeń – 70% średnia ocen z kolokwiiów (przynajmniej 3)

- 30% aktywność (oceny wg karty obserwacji: aktywność w grupie w różnych rolach, sposób komunikacji z innymi, próba rozwiązania problemu itd.)

Ocena niedostateczna

(W) - Student nie zna terminów z zakresu rzymskiego prawa prywatnego, nie zna ich sposobów wykładni i interpretacji, nie zna paremii łacińskich

(U) - Student nie potrafi posługiwać się terminologią prywatnoprawną pochodzącą z prawa rzymskiego, nie potrafi zastosować poznanych instytucji w konkretnych przypadkach

(K) - Student nie potrafi zorganizować własnego warsztatu pracy, nie potrafi pracować w grupie

Ocena dostateczna

(W) - Student zna wybrane terminy z zakresu rzymskiego prawa prywatnego, zna niektóre sposoby wykładni i interpretacji prawa rzymskiego, zna wybrane paremie łacińskie

(U) - Student potrafi zastosować część terminologii prywatnoprawnej pochodzącej z prawa rzymskiego, potrafi zastosować niektóre poznane instytucje w konkretnych przypadkach

(K) - Student rozumie potrzebę organizacji własnego warsztatu pracy ale nie potrafi jej skutecznie zrealizować

Ocena dobra

(W)- Student zna większość terminów z zakresu rzymskiego prawa prywatnego, zna większość sposobów wykładni i interpretacji prawa rzymskiego, zna większość paremii łacińskich

(U)- Student potrafi zastosować większość terminologii prywatnoprawnej pochodzącej z prawa rzymskiego, potrafi zastosować większość poznanych instytucji w konkretnych przypadkach

(K)- Student zna sposoby pracy w grupie

Ocena bardzo dobra

(W)- Student zna wszystkie wymagane terminy z zakresu rzymskiego prawa prywatnego, zna sposoby wykładni i interpretacji prawa rzymskiego, zna wymagane paremie łacińskie

(U)- Student potrafi zastosować wymaganą terminologię prywatnoprawną pochodzącą z prawa rzymskiego, potrafi zastosować wszystkie poznane instytucje w konkretnych przypadkach

(K)- Student potrafi zorganizować pracę własną oraz zespołu, do którego należy

Ocena końcowa: warunkiem zaliczenia przedmiotu jest właściwa frekwencja (max. 2 nieobecności) oraz uzyskanie pozytywnego zaliczenia kolokwii i uzyskanie oceny z pracy w grupie.

W czasie trwania semestru studenci podejść do minimum 3 kolokwii (pisemnych i/lub ustnych), ocenianych w skali 2,0 do 5,0. Warunkiem uzyskania oceny 3.0 jest udzielenie z każdego kolokwium min. 50% prawidłowych odpowiedzi. Każde kolokwium sprawdza posiadaną przez studenta wiedzę oraz umiejętności.

Wymagania obowiązkowe do otrzymania zaliczenia końcowego:

2,0 (ndst): średnia ocen poniżej 2,75.

3,0 (dst): średnia ocen pomiędzy 2,75 a 3,25.

3,5 (dst+): średnia ocen pomiędzy 3,26 a 3,75.

4,0 (db) : średnia ocen pomiędzy 3,76 a 4,25.

4,5 (db+): średnia ocen pomiędzy 4,26 a 4,75.

5,0 (bdb): średnia ocen pomiędzy 4,76 a 5,0.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	75
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	238

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. A. Dębiński, Rzymskie prawo prywatne. Kompendium, wyd. 6, Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa 2017.
2. A. Dębiński, J. Misztal-Konecka, M. Wójcik, Rzymskie prawo prywatne. Kazusy i ćwiczenia, Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa 2011.
3. K. Kolańczyk, Prawo rzymskie, Wyd. 5, Wydawnictwa Prawnicze PWN, Warszawa 1997;
4. W. Litewski, Rzymskie prawo prywatne, Wyd. 5, Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa 2003
Literatura uzupełniająca
1. W. Dajczak, T. Giaro, F. Longchamps de Bérier, Prawo rzymskie. U podstaw prawa prywatnego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
2. K. Burczak, A. Dębiński, M. Jońca, Łacińskie sentencje i powiedzenia prawnicze, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2007.
3. M. Kuryłowicz, Prawo rzymskie. Historia, tradycja, współczesność, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej, Lublin 2003.
4. M. Kuryłowicz, Prawa antyczne. Wykłady z historii najstarszych praw świata, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej, Lublin 2006.
5. H. Kupiszewski, Prawo rzymskie a współczesność, Warszawa 1988.